

Iyun 2: Unfortunate Names in Tanach

The Name Shaul

1. I Shmuel 1:20

כ וַיְהִי לְתַקְפוֹת הַיָּמִים, וַתַּהַר חַנָּה וַתֵּלֶד בֵּן; וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל, כִּי מָה שְׁאַלְתִּיו. 20 And it came to pass, when the time was come about, that Hannah conceived, and bore a son; and she called his name Samuel: 'because I have asked him of the LORD.'

2. Rashi, I Shmuel 1:23

ומדרש אגדה רבי נחמיה בשם רבי שמואל בר רב ינחק אמר בכל יום ויום בת קול יונאת ומפולצת בעולם ואומרת עתיד לדיק א' לעמוד ושמו שמואל וכל אשה שהיתה יולדת בן היתה קוראה שמו שמואל כיון שהיו רואים את מעשיו היו אומרים אין זה שמואל וכיון שנולד זה וראו מעשיו אמרו דומה שזה הוא וזהו שאמ' יקם ה' את דברו שיהא זה שמואל הנדיק:

3. Ralbag, I Shmuel 1:19

ואם אמר אומר שהיה ראוי אם כן שתקרא שמו שאול, אמרנו לו כי לא ידקדקו קוראי השמות כל כך הלא תראה לאה שקראה שם בנה ראובן כי ראה ה' בעניה ונקרא שם נח לאמר זה ינחמנו ממעשינו והיה ראוי גם כן שיהיה שמו מנחם:

4. Radak, I Shmuel 1:20:

שמואל - הורכבה המלה בזה הטעם מן כי מה' שאלתיהו כי יש באותיות שמואל שאול ויש באותיותיו ג"כ מאל כאילו אמרה שאול מאל:

Concerns for Using Names

Misfortune

5. Tiv Gittin, Chelek Alef, Ois Shin, (i)

חליף - וטעמא דמלחא שהרגלו לקרות כן וכל אשר שמו שאל לא אחד בהם שלא יהא נקרא שאל לא ידענא דמי סני להו לקרותו בשם שאל שכתב בתורה ושנוי בנביאים ומשולש בכהובים וכן בש"ס ושם שאל לא נמלא בשום מקום ואולי שהוא ע"ד שרבי הרש"ל גבי שם ישעיהו שאין העולם רגילין לקרות לשום אדם ישעיהו כשם הנביא רק ישעיהו משום דמסתמא לא קרואו אחריו משום דריע מזלי' שכן בחו מנשה קטליה במיתה קשה וקרואו הבנים אחר ישעיהו של ד"ה ואולי כוונתו ג"כ למעלת הנביא ושינוי בו קלח בו וה"נ כיון דשאל נהרג במלחמה במיתה קשה שנפל על חרבו וחף דמ"מ אסקו בשמי' וכן לפי מ"ש שם ובשם גדליה דרמ"א לא ס"ל הכ' מלחא מ"מ אפטר דשיו קלח בשמו מטעם זה וגם מטעם הכ' שכתב הרש"ל ששמו למעלתו שהיה מלך וגם שאל בנביאים ולכן בקריאה הסבו אה שמו קלח לקרות בשם שאל ול"ע - ולכן י"ל דלכתחלה שפיר טפי לכהוב שאל דמחקרי שאל וזהו דשאל אינו שם דאזכור מ"מ וי"ל דאזכור מ"מ אינו שם

6. I Shmuel 31:3-6

- 3 And the battle went sore against Saul, and the archers overtook him; and he was in great anguish by reason of the archers.
- 4 Then said Saul to his armour-bearer: 'Draw thy sword, and thrust me through therewith; lest these uncircumcised come and thrust me through, and make a mock of me.' But his armour-bearer would not; for he was sore afraid. Therefore Saul took his sword, and fell upon it.
- 5 And when his armour-bearer saw that Saul was dead, he likewise fell upon his sword, and died with him.
- 6 So Saul died, and his three sons, and his armour-bearer, and all his men, that same day together.
- ג וַתִּכָּבַד הַמִּלְחָמָה אֶל-שָׁאוּל, וַיִּמְצְאוּהוּ הַמּוֹרִים אֲנָשִׁים בִּקְשָׁת; וַיַּחַל מְאֹד, מִהַמּוֹרִים.
- ד וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לְנֹשֵׂא כְלָיו שְׁלֹף חַרְבְּךָ וְדַקְרְנִי בָּהּ, פֶּן-יָבֹאוּ הָעֲרֻלִים הָאֵלֶּה וְדַקְרְנִי וְהִתְעַלְלוּ-בִּי, וְלֹא אָבָה נֹשֵׂא כְלָיו, כִּי יָרָא מְאֹד; וַיִּקַּח שָׁאוּל אֶת-הַחֶרֶב, וַיַּפֵּל עָלָיָהּ.
- ה וַיִּרְא נֹשֵׂא-כְלָיו, כִּי מֵת שָׁאוּל; וַיַּפֵּל גַּם-הוּא עַל-חַרְבּוֹ, וַיָּמָת עִמּוֹ.
- ו וַיָּמָת שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו וְנֹשֵׂא כְלָיו גַּם כָּל-אֲנָשָׁיו, בַּיּוֹם הַהוּא--יַחְדָּו.

Negative Life

7. Responsa Chasam Sofer, Even Ha'Ezer II:22 [R. Moshe Sofer, b. Frankfurt am Main d. Pressburg, 1762-1839]

ובית לוי שקרא בנו זמה אולי לא ידעו עדיין מה שאמר דהע"ה ברה"ק אשר שם שמות בארץ ולא נזהרו שהרי קראו בנו קרח והוא שם אלופי אדום ולא נזהרו בו שם רשעים ירקב וחזי מה עלתה בי בקרח עוד נמצא בד"ה הנ"ל בבני לוי שם שאול לא ידעתי אם הוא זה נקרא קודם שאול בחיר ה' או אחריו יהי איך שיהי לא נזהרו לקרוא בשם שאול מרחובות הנהר ממלכי אדום אשר מלכו לפני מלך לבני ישראל ושאל בן הכנענית עיי' מס' סנהדרין פ"ב ע"ב ועיי' מ"ש טיב גיטין בשם שאול שרגילין לקרותו שואל ואין ספק שהוא מטעם הנ"ל וחנה קראה בנה שמואל כי מה' שאלתיו ולא קראתו שאול מלשון שאלתיו והפסיק' התביה במ"ם אין ספק אצלי כי היתה נזהרת בזה מטעם הנ"ל וקיש אבי שאול לא נזהר וחזי מה עלתה בי וכי האי גווני בש"ס ס"פ בא לו גבי דואג בן יוסף עכ"פ אין ללמוד מדורות הראשונים וחלילה שיקרא אדם שמו זמה.

8. Mishlei 10:7

זכר צדיק לברכה ושם רשעים ירקב:

9. Talmud Bavli, Yoma 38b

מאי ושם רשעים ירקב? אמר רבי אלעזר: רקביבות תעלה בשמותן, דלא מסקינן בשמייהו.

10. Bereishis 46:10

וּבְנֵי שְׁמֵעוֹן, יְמוּאֵל וַיְמִין וְאַהֲד--וַיִּכְּוִן וְצַחַר; וְשָׁאוּל, בֶּן-הַכְּנַעֲנִית.

11. Bereishis 36:37

וַיָּמָת, שְׁמֵלָה; וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו, שָׁאוּל מִרְחֻבוֹת הַנָּהָר. לו, לַח וַיָּמָת, שָׁאוּל; וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו, בְּעַל חֲנָן בֶּן-עֲכָבוֹר.

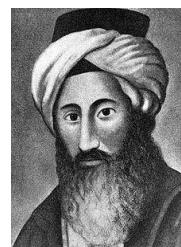
Mitigating Factors

When in Time

Difference Between Then and Now

12. Responsa Yosef Ometz, Siman 11 [Rav Chaim Yosef David Azulai (Chida), Yerushalayim, Livorno, 1724–1806]

והנה שם כתב הרב המבי"ט ז"ל לה"ר אליעזר דאין שמו כשם אליעזר עבד אברהם דהיה ארור ולא מסקינן בשמיהו אלא שמו הטוב על שם אליעזר בן משה רבינו ע"ה עכ"ד. וכונתו מבוארת דהגם דבשם אליעזר יש אליעזר עבד אברהם אין לחוש כיון דשם צדיק נקרא כך וכ"כ התוס' בכמה דוכתי.

...
ואתה תחזה כי שם בקונטריס ועד לחכמים חקרתני לפי דברי הרב המבי"ט איך משה רבינו ע"ה קרא שם בנו אליעזר כיון דאליעזר עבד אברהם היה ארור ותירצתי בדברי הרב המשיב הנל. והן עתה ראיתי בספר צמח דוד להרב הנז' שם דף קס"ב דחקר חקירה זו ותריץ יתיב במ"ש בב"ר פ' ל"ז רבי יוסי אומר הראשונים על ידי שהיו מכירין יחוסיהם היו מוציאין שמן לשם המאורע. אבל אנו שאין אנו מכירין יחוסינו אנו מוציאין לשם אבותינו. ואם כן מאחר דקמאי נהוג שלא היו קוראים לשם אבותיהם אלא על שם המאורע תו לא קשה על משה רבינו דקרא לבנו אליעזר דקראו על שם המאורע כדכתיב ומאי איכפת אי נקרא גם כן עבד אברהם אליעזר עש"ב.

Intrinsically Bad Names

13. Penei Yehoshua, Kesubos 104b [R. Yaakov Yehoshua b. R. Tzvi Hirsh Falk, b. Cracow d. Offenbach, 1680-1756]

וקשיא לי דאכתי קשה מהא דתנינן בפ' חלק [סנהדרין ק"ח ע"א] דור המדבר אין להם חלק לעולם הבא וא"כ כ"ש דמרגלים אין להם חלק לעולם הבא מהאי קרא גופא וכדפשיטא נמי מסברא וא"כ היאך מסקינן בשמייהו דהא שמוע בן זכור היה מהמרגלים ואשכחן ר"א בן שמוע ושפט בן חורי נמי אשכחן טובא בדברי הימים ששם שפט והרבה כיוצא באלו ואפשר כיון דאמרין דמרגלים ע"ש מעשיהם נקראו א"כ אין זה עיקר השם שלהן וק"ל מיהו לולי דברי התוספות היה נראה לי דלא שייך לומר דלא מסקינן בשמייהו אלא בשם דואג וכיוצא בו שהשם גופא

מורה על זה שהיה רשע כדדרשינן [שם ק"ו ע"ב] דכתיב דואג וקרינן דויג שהיה הקדוש ברוך הוא דואג שמא יצא לתרבות רעה וא"כ שייך לומר דלא מסקינן בשמייהו.